

Arnaldur Indriðason

Hipotermie

Traducere din engleză de
Monica Vlad

María abia dacă băga de seamă ce se întâmpla în timpul slujbei de înmormântare. Stătea amortită în primul sir de bănci, ținându-l pe Baldwin de mâna, înregistrând vag ce se întâmpla în jurul ei și pe parcursul slujbei. Predica vicarului, prezența persoanelor îndoliate și cântările corului micii biserici, toate aceste lucruri se estompau într-un singur refren al durerii. Vicarul trecuse pe la ei dinainte pentru a face niște însemnări, aşa că María știa deja conținutul discursului său. Aceasta se concentra în mare parte pe cariera academică a mamei Mariei, Leonóra, asupra curajului pe care aceasta îl arătase luptându-se cu boala îngrozitoare, asupra largului cerc de prieteni pe care și-i făcuse de-a lungul vieții și asupra Mariei însăși, singura sa fiică, care, într-o oarecare măsură, mersese pe urmele mamei sale. Vicarul vorbi despre calitățile intelectuale ale Leonórei în domeniul său și despre grijă pe care o avea în a cultiva relațiile sale de prietenie, după cum stăteau mărturie numărul mare al celor prezenti în acea zi urâtă de toamnă. Majoritatea persoanelor îndoliate erau colegi, cadre universitare. Leonóra îi pomenise uneori Mariei cât de satisfăcător era să facă parte din clasa intelectuală. În cuvintele sale era o arăganță pe care María alesese s-o ignore.

Își aminti culorile toamnei în cimitir și băltile înghețate de pe potecuța de pietriș ce ducea la mormânt, troșnetul făcut de pojghița subțire de gheață ce se spărgea sub picioarele celor care purtau sicriul. Își aminti briza rece și cum făcuse semnul crucii deasupra sicriului mamei sale. María își imaginase

această situație de nenumărate ori înainte, chiar din momentul în care devenise clar că boala îi va omorî mama, iar acum venise momentul. Privi fix la sicriul din mormânt și spuse în minte o rugăciune scurtă înainte de a face semnul crucii cu mâna întinsă. Apoi rămase nemîșcată lângă mormânt până ce Baldwin o duse de acolo.

Își aminti cum oamenii veniseră la ea la parastas pentru a-și prezenta condoleanțele. Unii își oferiră sprijinul, întrebând-o dacă puteau face ceva pentru ea.

Mintea Mariei nu se întoarse la lac până ce nu se aşternu iar liniștea și rămase singură cu gândurile sale, târziu în acea noapte. Abia atunci realiză, când totul se terminase și rememora evenimentele acelei zile istovitoare, că nimeni din familia tatălui său nu venise la înmormântare.

1

Serviciul telefonic de urgențe primi un apel de pe un telefon mobil la scurt timp după miezul nopții. O voce agitată de femeie striga:

- S-a... María s-a omorât... eu... e oribil... oribil!
  - Care-i numele dumneavoastră, vă rog?
  - Karen.
  - De unde sunați? întrebă operatoarea de la urgențe.
  - Sunt... este... cabana ei de vacanță...
  - Unde? Unde e?
  - ... la lacul Thingvallavatn. La... cabana ei de vacanță.
- Vă rog să vă grăbiți... eu... eu voi fi aici...

Karen crezuse că n-o să găsească niciodată cabana. Trecuse mult timp, aproape patru ani, de la ultima ei vizită. María îi dăduse indicații detaliate doar ca să fie sigură, însă acestea îi intraseră mai mult sau mai puțin pe o ureche și îi ieșiseră pe cealaltă, deoarece Karen presupuse că își va aminti drumul.

Era trecut de opt seara și întuneric beznă în momentul când plecă din Reykjavík. Conduse până la mlaștina Mosfellsheidi unde traficul era redus, doar câte o pereche

răzleață de faruri ce mai trecea pe lângă ea în drum spre oraș. O singură mașină se îndrepta spre est și ea se ținu după stopurile roșii, recunoscătoare că îi ținea cineva companie. Nu-i plăcea să conducă singură pe întuneric și ar fi pornit la drum mai devreme, dacă n-ar fi fost reținută. Lucra la departamentul de relații cu publicul într-o bancă mare, iar întâlnirile și apelurile păruseră a nu se mai termina.

Karen știa că în partea dreaptă se afla muntele Grímannsfell, cu toate că nu-l putea vedea, și în stânga se afla Skálafell. Apoi trecu pe lângă drumul care vira către Vindáshlíð, unde își petrecuse odată, în copilărie, două săptămâni din vacanța de vară. Urmă stopurile roșii la o distanță comodă până ce acestea se îndreptară spre câmpia de lavă Kerlingarhraun, iar acolo drumurile lor se separară. Stopurile roșii accelerară și dispărură în întuneric. Se întrebă dacă se îndreptau către defileul de la Uxahryggir și spre nord pe drumul către muntele Kaldidalur. Și ea mersese deseori pe acea rută. Era un drum frumos de mers cu mașina, în josul văii Lundarreykjadalur către fiordul Borgarfjördur. Amintirea unei zile minunate de vară, petrecute odată la lacul Sandkluftavatn, îi reveni în minte.

Karen viră și ea la dreapta și conduse prin întunericul parcului național Thingvellir. Nu prea reușea să identifice punctele de reper în întuneric. Oare ar fi trebuit să vireze mai devreme? Aici trebuia să vireze către lac? Sau la următoarea? Ajunsese prea departe?

De două ori o luă în direcția greșită și trebui să întoarcă. Era joi seara și majoritatea cabanelor erau goale. Adusese cu ea provizii de hrana și materiale de lectură, iar María îi spusese că, de curând, instalaseră un televizor la

cabană. Însă intenția principală a lui Karen era să încerce să doarmă, să se odihnească. Banca era ca un balamuc după recenta încercare eşuată de preluare. Ajunsese în punctul în care nu mai putea înțelege conflictele dintre diferitele grupări din rândul acționarilor majoritari. Comunicate de presă erau emise la un interval de două ore și, pentru a înrăutăți lucrurile, se aflase că o plată compensatorie de o sută de milioane de coroane islandeze fusese promisă unuia dintre partenerii băncii, cineva pe care o anumită grupare voia să-l concedieze. Conducerea reușise să stârnească indignarea publică și era treaba lui Karen să liniștească lucrurile. Așa era de săptămâni întregi, iar ea era deja la căpătul puterilor în momentul în care îi trecuse prin minte să scape din oraș. Maria se ofrise deseori să-i pună la dispoziție cabana pentru câteva zile, astfel încât Karen se hotărâse să-s-o sună. „Bineînțeles“, îi spusese María imediat.

Karen își croi încet drum de-a lungul unei cărări sălbaticice prin tufărișul pitic până ce farurile sale luminare cabana aflată pe malul apei. María îi dăduse o cheie și îi spusese unde țineau una de rezervă. Uneori era necesar să ai o cheie în plus ascunsă undeva pe lângă cabană.

Abia aștepta să se trezească a doua zi dimineață în mijlocul colorilor tomnatice ale Thingvellirului. De când se știa ea, oamenii se strâangeau toamna în parcul național, din moment ce puține locuri din țară se puteau mândri cu un asemenea spectacol extraordinar de culoare ca cel de aici de lângă lac, unde nuanțele de roșu-ruginiu și portocaliu ale frunzelor ce se uscau se întindeau cât puteai vedea cu ochii.

Începu să-și care bagajul din mașină pe terasa de lângă ușă. Apoi, introducând cheia în broască, deschise uşa și

pipăi în căutarea întrerupătorului. Lumina se aprinse pe holul care ducea către bucătărie și ea își luă mica valiză înăuntru și o așeză în dormitorul principal. Spre surprinderea ei, patul era nefăcut. Chestia asta nu-i stătea în fire Mariei. Un prosop zăcea aruncat pe podeaua băii. Când aprinse lumina în bucătărie, deveni conștientă de o prezență stranie. Cu toate că nu-i era frică de întuneric, simți brusc o senzație de angoasă fizică. Camera de zi era în întuneric. În timpul zilei, de la ferestrele acesteia exista o priveliște superbă a lacului.

Karen aprinse lumina în camera de zi.

Patru grinzi solide se întindeau de-a lungul tavanului, și de una dintre ele atârna un trup, cu spatele întors spre ea.

Șocul o făcu să se dea brusc în spate, lovindu-se cu spatele de perete și izbindu-se cu capul de lambriurile de lemn. Totul se întunecă. Trupul atârna de grindă de o funie subțire și albastră, oglindindu-se în fereastra întunecată a camerei de zi. Nu își dădu seama cât dură până îndrăzni să se apropie. Împrejurimile liniștite ale lacului fuseseră într-o clipă transformate în decorul unei povești de groază pe care ea n-avea s-o uite niciodată. Fiecare detaliu îi era întipărit în memorie. Scaunul de bucătărie, total nelalocul său în camera de zi minimalistă, zăcând într-o rână sub cadavrul; albastrul funiei; reflecția din fereastră; întunericul Thingvellirului; trupul uman nemîșcat, atânat de grindă.

Karen se apropie cu precauție și zări chipul albastru și umflat. Bănuiala sa îngrozitoare se dovedi una corectă. Era prietena ei, María.

2

Un interval de timp extrem de scurt păru să fi trecut între apelul lui Karen și sosirea la fața locului a paramedicilor, însoțiți de un medic și niște ofițeri de poliție din orașul învecinat, Selfoss. Cei de la Brigada Omucideri din Selfoss, cărora li se încredințase cazul, știau doar că femeia care comisese suicidul era din Reykjavík, locuia în suburbia Grafarvogur, era măritată, însă n-avea copii.

Cabana era plină de oameni care vorbeau în surdină. Stăteau acolo ca niște străini stânjeniți.

— Dumneavoastră ați sunat? întrebă un Tânăr detectiv.

Femeia care găsise trupul îi fusese arătată în locul unde stătea în bucătărie, privind abătută în podea.

— Da. Numele meu e Karen.

— Vă putem aduce un psiholog specializat în traume dacă...

— Nu, cred... e în regulă.

— O cunoșteați bine?

— O cunosc pe María din copilărie. Mi-a pus la dispoziție cabana ei. Aveam de gând să-mi petrec weekendul aici.

— Nu i-ați văzut mașina parcată în spatele cabanei? întrebă detectivul.

— Nu. Nu credeam că e cineva aici. Apoi am observat că patul nu fusese făcut și când m-am dus în camera de zi... n-am mai văzut aşa ceva înainte. Oo, Doamne, biata Marí! Biata de ea!

— Când ati vorbit ultima dată cu ea?

— Acum câteva zile. Când mi-a pus la dispoziție cabana.

— A zis că intenționa și ea să se afle aici?

— Nu. N-a pomenit de asta. A zis că bineînțeles că o să-mi pună la dispoziție cabana pentru câteva zile. Fără nicio problemă.

— Și era... în formă bună?

— Da, aşa am crezut. Părea să fie ea cea dintotdeauna atunci când am trecut pe la ea ca să iau cheia.

— Știa că urma să veniți aici?

— Da. La ce vă referiți?

— Știa că o s-o găsiți, zise detectivul.

El își trăsese un scaun în momentul în care începuse să vorbească cu Karen. Ea îl apucă de braț, privindu-l fix.

— Vreți să spuneți că...?

— Poate că trebuia s-o găsiți, zise detectivul. Nu că aș ști ceva în legătură cu asta.

— Și de ce să fi vrut asta?

— E doar o presupunere.

— Dar e adevărat; știa că o să fiu aici peste weekend. Știa că veneam aici. Când... când a făcut-o?

— Nu ni s-a comunicat încă ora exactă a morții, însă medicul e de părere că n-are cum să fi fost mai târziu de ieri-seară. Așa că, probabil, acum aproape douăzeci și patru de ore.

Karen își ascunse față în mâini.

— Doamne, e atât de... e atât de ireal. N-ar fi trebuit s-o rog niciodată să-mi pună la dispoziție cabana. Ati vorbit cu soțul ei?

— Un echipaj de poliție se îndreaptă chiar acum spre el. Locuiesc în Grafarvogur, nu-i aşa?

— Da. Cum a putut să facă asta? Cum poate cineva să facă aşa ceva?

— Pur și simplu din disperare, zise detectivul, făcându-i semn doctorului să vină. Din cauza unei suferințe. Nu știați de nimic de genul acesta în cazul ei?

— Maria și-a pierdut mama acum doi ani — de cancer, zise Karen. A fost o lovitură îngrozitoare pentru ea.

— Înțeleg, zise detectivul.

Buzele lui Karen tremurau. Detectivul întrebă dacă medicul putea face ceva care s-o ajute. Ea scutură din cap, spunând că era în regulă, însă că ar dori să meargă acasă, dacă i se dădea voie. Nu era nicio problemă. Vor vorbi cu ea mai târziu, dacă era nevoie. Detectivul o însoții afară pe aleea din fața cabanei și ii deschise ușa mașinii.

— O să fiți în regulă? întrebă el.

— Da, cred că da, răspunse Karen. Mulțumesc.

Detectivul o urmări cum întoarce mașina și se îndepărtează. Când se întoarse în cabană, coborâseră deja cadavrul și îl așezaseră pe podea. El îngenunchie lângă acesta. Femeia moartă era îmbrăcată într-un tricou alb și blugi, însă, în picioare, n-avea șosete. Era suplă, trasă la față și cu părul scurt și negru. Nu vedea nicio urmă de luptă, nici pe trup și nici în casă; doar scaunul de bucătărie răsturnat pe care, probabil, stătuse femeia ca să lege funia în jurul grindei. Sfoara albastră ar fi putut fi cumpărată de la orice magazin de bricolaj. Îi pătrunse adânc în pielea de pe gâtul ei slab.

— Lipsă de oxigen, anunță funcționarul medical districual, care stătea de vorbă cu paramedicii. Din nefericire

pentru ea, gâtul nu e rupt. Ar fi fost un sfârșit mai rapid. S-a sufocat în momentul în care streangul i s-a strâns în jurul gâtului. Probabil că a durat ceva timp. Întreabă când o pot lua de aici.

- Cât de mult ar fi putut dura? întrebă detectivul.
- Două minute — poate mai puțin — înainte de a-și pierde cunoștința.

Detectivul se ridică și privi în jurul său prin cabană. Din câte putea să vadă, era o casă de vacanță islandeză tipică, mobilată cu o canapea și două fotolii de piele, o masă drăguță de sufragerie și o bucătărie proaspăt mobilată. Pereții camerei de zi erau plini cu rafturi de cărți. Merse la etajerele respective și observă cotoarele din piele cafenie a cinci volume din *Colecția de povești populare* ale lui Jón Árnason. Povești cu fantome, gândi în sinea sa. Alte rafturi conțineau titluri de literatură franceză și romane islandeze, intercalate cu obiecte de porțelan sau ornamente ceramice și fotografii înramate, inclusiv trei ale aceleiași femei la vîrste diferite din câte își putea da el seama. Pe pereti atârnau reprezentări grafice, un mic tablou în ulei și acuarele.

Detectivul se duse în ceea ce presupuse că era dormitorul matrimonial. Într-o latură a patului, rămăsese pe cearceaf o urmă de trup. Pe noptieră era un teanc de cărți cu un volum de poezie de Davíð Stefánsson din Fagriskógrus deasupra. Lângă ele se afla o mică sticlă de parfum.

Turul pe care îl făcu prin cabană nu era motivat doar de curiozitate. Căuta urme de luptă, orice indiciu că femeia nu se duse de bunăvoie în bucătărie, luase scaunul, îl așezase sub grindă, se urcase pe el și își pusese funia în jurul gâtului. Tot ce găsi erau semne ale unei morți îngrozitor de tăcute — aproape politicoasă.

Fu întrerupt de un coleg de la Brigada Omucideri din Selfoss.

- Ai găsit ceva? întrebă bărbatul.
- Nimic. E sinucidere. Pur și simplu. Nu e niciun indiciu că ar fi altceva. Probabil s-a omorât.
- Așa se pare.
- Oare n-ar fi mai bine să tai funia înainte să plecăm? Are un soț, nu?
- Da, te rog dă-o jos. Va trebui să vină aici la un moment dat.

Detectivul luă streangul de pe podea și îl răsuci între degete. Nu era ceva foarte profesional: nodul fusese făcut de o mână neexperimentată, iar funia nu aluneca lin în jurul buclei. Îi trecu prin minte că el ar fi putut face o treabă mai bună, însă, era probabil irațional să te aştepți la un streang profesional din partea unei gospodine obișnuite din Grafarvogur. Nu era ca și cum ea ar fi făcut un curs specializat în metoda respectivă și și-ar fi pregătit sinuciderea în detaliu. Fusese, probabil, rezultatul unui moment de nebunie mai degrabă decât al unui act cu grija premeditat.

Deschise ușa către terasă. Aceasta se afla la doar două trepte mai jos și la vreo câțiva metri de suprafața lacului. În ultimele câteva zile, dăduse înghețul și o pojghiță subțire de gheață se formase pe suprafața apei aproape de mal. În unele locuri, apa înghețase pe pietre, asemenei unei foi de sticlă, subțire ca hârtia, sub care apa se învolbura.